



SØNDRE ØSTFOLD TINGRETT

RETTSBOK

Den 15. april 2021 kl. 1030 ble rettsmøte holdt i Søndre Østfold tingrett.

Saksnr.: 21-048013ENE-TSOS/TSAR
Dommer: kst. tingrettsdommer Janne Jordbakke
Protokollfører: dommeren
Saken gjelder: Rettslig avhør og tilståelsesdom

Påtalemyndigheten

mot

Rickard Christer Hansson født 02.03.1964

Til stede:

Siktet Rickard Christer Hansson

Forsvarer Svein Inge Johansen

Siktede har ikke hatt innvendinger til at rettsmøtet holdes som fjernmøte. Retten mener det er nødvendig og ubetenkelig at rettsmøtet holdes som fjernmøte, jf. midlertidig lov om tilpasninger i prosessregelverket § 3.

Dommeren var til stede i rettssalen.

Forsvarer var til stede fra sitt kontor.

Siktede var til stede fra Halden fengsel.

Dommeren hadde saksdokumentene. Ingen hadde innsigelser mot dommerens habilitet.

Framsto:

Navn: Rickard Christer Hansson
Fødselsdato: 02.03.1964
Adresse: Ugleveien 3
1712 Grålum, p.t. Halden fengsel
Yrke/stilling: For tiden innsatt i Halden fengsel

Siktede ble gjort kjent med siktelsen og orientert om forutsetningene for tilståelsesdom i forhold til dom i meddomsrett.

Siktede erklærte seg straffskyldig i henhold til siktelsen.

Siktede samtykket til at saken blir avgjort ved tilståelsesdom.

Siktede ble gjort kjent med sin rett til å nekte å forklare seg, var villig til å forklare seg, og forklarte at KIK er en chatteapp som brukes av folk i hele verden. I mai 2020 gikk han inn på KIK, han hadde en bruker der som han hadde opprettet for noen år siden. Han har en preferanse for sadomachochistisk sex og når han drikker alkohol blir han veldig grenseløs.

Han ble utsatt for overgrep i sin barndom, og i og med det har han mistet mye av sitt moralske kompass. Han har ingen seksuell tenning på barn, det er spenningen som driver han. Han har vært inne og søkt på søkeord og forbudt materiale slik som «incest play», «fatherdaugheter» og lignende. Det er rollespill og voksne mennesker som utfører dette, han ønsker å se rollespill hvor noen underkaster seg andre. Han kan i disse rollespillene selv spille rollen som barn.

Han har ikke produsert noen bilder selv, det er andre som har lagt ut materialet. Han har kun sendt materialet videre til andre grupper inne på KIK. Han har aldri lastet det ned på sin egen maskin og han har kun delt ting som var på nettet fra før til andre grupper. Han har ikke selv sett på materialet, men han vet hva slags materiale det dreier seg, han ser det også av navnet på bildet/filmen. Alt som legges ut på disse gruppene kan man dele videre, man må dele materiale på disse gruppene for å få tilgang og kunne bli værende. Det er en moderator i gruppen som styrer hvem som får tilgang, formålet er da gjerne å vise at man ikke er politi etc. Han mister helt kontrollen når han ruser seg og det er grenseløsheten som gjør at han gjør slik, han tenner ikke seksuelt på barn.

Han fikk en sprekk på alkohol i mai 2020, og det var årsak til forholdet i siktelsen. Han hadde fått utskrevet antabus av lege, men han valgte å ikke ta den. Når forholdet i siktelsen kom opp ble han varetektsfengslet, og gikk senere over på soning av dommen.

Han har nå sonet i Halden fengsel siden juli 2020. Han har fått avslag på prøveløslatelse pga. denne saken. Han ønsker å motta behandling for sin alkoholavhengighet, og han har fått en behandlingsplan fra Sykehuset Østfold. Han har blitt psykisk utredet gjennom fengslet og det har gitt ham et helt annet syn på seg selv. Han har fått de tentative diagnosene Borderline personlighetsforstyrrelse, dyssosial personlighetsforstyrrelse og Sado-Machonisme (med fantasier om barn/ungdom). Vedrørende det siste er det rollespillet som driver ham, det handler ikke om seksuell attraksjon overfor barn.

Han hater det han har gjort. Det er overgrep mot barn og han har selv vært utsatt for dette. Han angrer veldig, han skammer seg og vet at det er feil. Han ble utsatt for overgrep selv fra rundt 12 års alder fra sin brors kone og hennes bror. Det pågikk i flere år, til han var 16-17 år, han fikk også alkohol under disse overgrepene. Etter dette havnet han i dårlige miljøer.

Siktede ble videre gjort kjent med påtalemyndighetens forslag til straff og uttalte til dette at han trenger videre behandling, han synes forslaget om 12 måneders fengsel er for strengt. Han har sittet i fengsel i 9 måneder nå på rusenheten, og fått god behandling for rusmisbruket der. Han ønsker å starte opp på antabus når han er ferdig med soningen. Behandlingsplanen han har fått fra Sykehuset Østfold gjelder for såvidt mens han soner, men det er ikke tilstrekkelig med psykologhjelp i fengslet.

Han samtykker til inndragning av Ipad.

Opplest og vedtatt.

Advokat Johansen fikk ordet til å prosedere straffeutmålingen.

Rettsmøtet varte fra kl. 10.30 til kl. 11.40.

Dommeren opplyste at dommen vil bli forkynt for siktede kl. 12.30.

Det ble senere samme dag avsagt slik;

DOM

Rickard Christer Hansson, født 02.03.1964. Personalia for øvrig fremgår av rettsboken.

Ved Øst politidistrikts siktelse av 10.02.2021, tiltrådt av Oslo statsadvokatembeter den 26. mars 2021, er Rickard Christer Hansson siktet for overtredelse av:

Straffeloven § 311 første ledd, jf. annet ledd

for å ha anskaffet, besittet og overlatt til andre fremstillinger av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserte barn. Med barn menes person under 18 år.

Grunnlag:

I mai 2020 i Ugleveien 3 i Sarpsborg oppbevarte han og videresendte ved flere anledninger 18 unike filmfiler med en total spilletid på 22 minutter og 40 sekunder til andre i chattegrupper på KIK. Filmene viste voksne som forgrep seg seksuelt på barn ved penetrering i vagina eller at barna utførte oralsex på den voksne.

Siktede har avgitt en uforbeholden tilståelse i retten i dag. Riktigheten av tilståelsen styrkes av de øvrige opplysninger i saken. Det vises til anmeldelsen i dok. 02,01 hvor det fremgår at Kripos i mai 2020 mottok informasjon fra Kik. Informasjonen var blitt sendt via National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC). Tippet omhandlet en bruker med IP-adresse geografisk lokalisert til Norge, som hadde delt overgrepsmateriale med andre brukere på Kik. Retten viser videre til NVMEC-rapport i dok. 10,01 hvor siktedes IP-dresse fremgår, dok. 10,02 som viser sporing av IP adressen til siktedes navn og adresse fra Telia. Dok. 04,04 viser beslag i siktedes KIK-konto "christer624" og rapport 05,03 redegjør for delinger fra denne kontoen og viser et representativt utvalg av stillbilder fra filmene. Rapporten viser at filmene ble delt mellom 05.05.20 og 07.07.20 og at filmene ble delt tre ganger. Det ble delt til sammen 30 filmer som inneholdt ulovlig overgrepsmateriale, 18 av disse var unike og hadde en total spilletid på 22 minutter og 40 sekunder. På denne bakgrunn har retten funnet det bevist at siktede har forholdt seg som beskrevet i siktelsen, og at han har handlet med forsett.

Både de subjektive og de objektive vilkår for straff er oppfylt. Siktede har samtykket i at saken blir avgjort ved tilståelsesdom. Retten finner at vilkårene for pådømmelse etter straffeprosessloven § 248 er til stede og at slik pådømmelse ikke er betenkelig. Siktede dømmes i samsvar med siktelsen.

Påtalemyndigheten har foreslått at straffen settes til fengsel i 12 måneder. Videre er det begjært inndragning av en Ipad.

Siktede skal dømmes for å ha oppbevart og videresendt 18 unike filmfiler med en total spilletid på 22 minutter og 40 sekunder til andre i chattegrupper på KIK.

Retten vurderer at materialet viser grove overgrep mot barn helt ned i 4 års alder, materialet er også spredt videre og dette er skjerpene. Det viser til anmeldelsen i dok. 02,01 hvor det fremgår at alle videoene inneholdt det som åpenbart var barn. Alle barna var jenter. Barna var i alder anslagsvis ca. 4 til 13 år, og de fleste var i nedre del av dette aldersspennet. Filmene viser vaginal, oral og anal penetrering av barn, samt barn som slikker og suger en voksen penis og barn i seksuell omgang med hverandre.

Retten bemerker at straffnivået for besittelse av materiale som viser overgrep mot barn beror på flere momenter, der særlig mengden materiale, grovheten i skildringene, barnas alder, varigheten av besittelsen og eventuell videreformidling står sentralt, jf. bla. Rt-2013-950. Samtidig skal det ved straffutmålingen foretas en konkret vurdering av omstendighetene i saken jf. HR-2016-2357-A.

Når det gjelder straffverdigheten ved å ha befatning med bilder og filmer som viser overgrep mot barn vises det til uttalelsen i Rt-2002-1187, side 1191:

Pornografiske bilder av barn vil i praksis være produkt av overgrep mot barna, ikke sjelden også gjentatte overgrep over tid ... Befatning med barnepornografi innebærer

en utnyttelse av dette. Slik befatning som direkte eller indirekte leder til produksjon av nye bilder mv. er det derfor grunn til å slå strengt ned på i tråd med de allmenne synspunkter om behovet for styrket vern av barn som er fremhevet av lovgiver ... Når det gjelder ren besittelse av barnepornografiske bilder, viser jeg til at begrunnelsen for å innføre forbudet mot besittelse nettopp var at det ville kunne føre til at flere barn kunne bli forskånet for det misbruket som finner sted som følge av produksjon, jf. Ot.prp.nr.20 (1991-1992) side 59 og Innst.O.nr.54 (1991-1992) side 10. Etter mitt syn må det legges til grunn at det er en viss sammenheng også ved etterspørsel av materiale som det ikke betales for, selv om sammenhengen er klarere ved betaling.

Sterke allmennpreventive grunner tilsier at det skal reageres strengt og med ubetinget fengsel ved besittelse av bilder som viser overgrep mot barn. Det må legges til grunn at siktede målrettet anskaffet og delte overgrepsmateriale for å skaffe seg innpass i lukkede grupper hvor man brukte enten bilde av seg selv eller ulovlig materiale for å verifisere at man ikke var politi og for å slippes inn i gruppen. Han søkte etter grupper på KIK med søkeord som "incest play", "age play", "father daughter" og lignende.

Retten tar ved straffutmålingen bla. utgangspunkt i Rt-2013-950 der en 32 år gammel mann ble dømt til fengsel i 8 måneder for nedlasting av omfattende materiale som viste overgrep mot barn. Vedkommende hadde bidratt til spredning av materialet. I LG-2018-137437, hvor forholdene ble ansett ikke mer alvorlige enn i 2013-dommen, og hvor vedkommende ikke hadde spredt materialet, fant lagmannsretten at utgangspunktet for straffutmålingen ville være fengsel i 9-10 måneder. Det ble også uttalt at det i tiden etter 2013 har skjedd en viss skjerpelse av straffenivået i saker som dette.

Retten har gjennomgått de siste års rettspraksis fra Høyesterett og lagmannsretten på området, og finner at utgangspunktet for straffutmålingen i denne saken er fengsel i 8 -9 måneder. Retten viser bla. til LG-2018-137437 hvor retten tok et utgangspunkt på 9-10 måneder for oppbevaring av ca. 1200 bilder, hvorav ca. 500 var av grov karakter. Det vises videre til Frostating lagmannsretts dom inntatt i LF-2019-152321 hvor anskaffelse, besittelse og spredning av 22 videoer med en total spillelengde på 110 minutter medførte fengsel i 6 måneder. Det ble i sistnevnte dom vektlagt i noen grad at saken var blitt to år gammel, tingretten hadde fastsatt straffen til 9 måneder.

I straffskjerpende retning vektlegges at siktede tidligere er dømt for lignende forhold. Siktede ble i Svea hovrätts dom av 29.10.2008 dømt for befatning med grov barnepornografi, i tillegg til blant annet mishandling, medvirkning til voldtekt, utnyttelse av barn for seksuell posering, hallikvirksomhet og egenmektighet med barn. Straffen ble satt til fengsel i 6 år og 6 måneder. Han ble videre gitt påtaleunndlatelse for besittelse av barnepornografi av Follo politidistrikt den 14.02.2018, som gjaldt handling begått 26.12.2013, dvs. i forkant av dom for kroppskrenkelse av 27.08.2015 fra Sarpsborg tingrett. Retten vektlegger videre i betydelig grad at siktede så sent som 4. mars 2020 ble dømt til fengsel i 10 måneder for overtredelse av straffeloven § 311. Denne dommen

omhandlet 624 bilder, 11 filmer og 2 chattelogger med straffbart overgrepsmateriale og er også sammenlignbar med herværende sak.

Det forhold at siktede kun to måneder etter siste domfellelse og før han hadde påstartet soningen, igjen var aktiv med å skaffe og spre overgrepfilmer av barn tilsier at det denne gangen må reageres strengere. Retten konstaterer at tidligere domfellelser og påtaleunntatelse på ingen måte har hatt noen preventiv effekt på siktede.

Straffeloven § 79, første ledd litra b kommer til anvendelse. Utgangspunktet for straff *før* skjerpelse ligger etter rettens syn på rundt 8-9 måneder, men sett hen til de skjerpene momenter økes utgangspunktet til 12 måneder.

Tiltalte er 57 år og soner for tiden i Halden fengsel. Han har tidligere jobbet som truckfører. Siktede har forklart at han selv ble seksuelt misbrukt som barn over flere år, misbruket ble kombinert med tilgang til alkohol. Siktede har i flere år slitt med periodevis alkoholmisbruk, og han relaterer forholdene i siktelsen til det at han selv ble misbrukt som barn.

Etter rettens syn er det lite formildende omstendigheter i saken utover siktedes skylderkjennelse. Det forhold at siktede nå opplyser at han skal ha vært seksuelt misbrukt som barn kan gi en forklaring på forholdene i siktelsen, men kan ikke i seg selv anses som en formildende omstendighet. Etter det retten kan se ble et slikt tidligere misbruk heller ikke nevnt av siktede under straffesaken i mars 2020. Siktetes tilståelse har verken hatt betydning for etterforskningen eller oppklaring av saken. Det har likevel en viss egenverdi at siktede erkjenner straffeskyld, og prosessøkonomisk har tilståelsen hatt den betydning at saken kunne avgjøres i form av en tilståelsessak. Retten legger til grunn en tilståelsesrabatt på rundt 10 %.

Samfunnsstraff kan bare kan anvendes i helt spesielle tilfeller ved besittelse/spredning av bilder som viser overgrep mot barn, jf. bla. LB-2018-161841. Retten finner ikke at det foreligger slike særlige grunner i saken som kan forsvare samfunnsstraff, det vises særlig til de skjerpene momenter. Både allmenn- og individualpreventive hensyn gjør seg sterkt gjeldende, og det foreligger etter rettens syn heller ingen rehabiliteringssituasjon som kan begrunne samfunnsstraff. Siktetes tentative diagnoser på Borderline personlighetsforstyrrelse, dyssosial personlighetsforstyrrelse og Sado-Machonisme (med fantasier om barn/ungdom) er alvorlige, og tilsier at han er i behov av behandling som ikke bare gjelder alkoholmisbruk.

Retten har etter en helhetsvurdering kommet til at riktig straff er fengsel i 11 måneder.

Tiltalte har samtykket til inndragning av en ipad, og denne inndras i medhold av straffeloven § 69. Varetektsfradraget er ifølge forsvarer på 27 dager, og ikke 25 dager som påstått av politiet, og retten legger etter omstendighetene dette til grunn.

DOMSSLUTNING

Rickard Christer Hansson, født 02.03.1964, dømmes for overtredelse av straffeloven § 311 første ledd, jf. annet ledd, jf. straffeloven § 79 bokstav b, til fengsel i 11 –elleve – måneder.

Varetekt kommer til fradrag med 27 – tjuesyv - dager jf. straffeloven 2005 § 83.

Rickard Christer Hansson dømmes til å tåle inndragning av 1 stk. Ipad.

Dommen ble lest opp for domfelte, som ble orientert om at dommen ved opplesningen var forkynt for ham, og om adgangen til å anke dommen, og fristen og framgangsmåten for anke.

Domfelte erklærte at han tok betenkningstid.

Retten hevet

Janne Jordbakke

Til deg som har fått en dom i tingretten

Kan jeg anke tingrettens dom?

Du har rett til å anke en dom fra tingretten til lagmannsretten. Det må ikke gå mer enn to uker fra den dagen du hørte eller leste dommen. Å anke betyr at en annen domstol behandler hele eller deler av saken på nytt.

Hva kan du anke over?

Du kan for eksempel anke hvis du mener at:

- det ikke er godt nok bevist at du er skyldig i det du ble dømt for i tingretten
- retten har tolket loven feil
- straffen er for streng
- retten har gjort feil i saksbehandlingen
- andre deler av dommen er feil (erstatning, inndragning, tap av retten til å kjøre bil o.l.)

Kan lagmannsretten nekte å behandle anken?

Lagmannsretten vurderer alle anker, men den kan nekte å gi anken din full behandling hvis:

- den mener det er klart at dommen ikke vil bli endret
- det ikke er noen grunn til å anke dommen

Hvis dommen **kun** gjelder bot, inndragning eller tap av retten til å kjøre bil, vil lagmannsretten som regel ikke behandle anken, med mindre det er spesielle grunner for det.

På den andre siden vil lagmannsretten nesten alltid behandle en anke hvis saken gjelder en forbrytelse som kan føre til fengsel i mer enn seks år.

Kan jeg få oppnevnt forsvarer?

Hvis lagmannsretten bestemmer at den skal behandle anken din, får du oppnevnt en forsvarer. Det er staten som betaler forsvareren, du betaler ingenting. Du kan vanligvis velge hvem du vil ha som forsvarer. Hvis du ønsker en bestemt forsvarer, er det fint om du gir beskjed samtidig med anken, eller så snart som mulig.

Hva må anken inneholde?

I anken må du opplyse:

- hvilken dom du anker over, og om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte deler
- hva du anker over – for eksempel:
 - at det ikke er godt nok bevist at du er skyldig i det du ble dømt for i tingretten
 - at retten har tolket loven feil (og i så fall hvilke feil)
 - at straffen er for streng
 - at retten har gjort feil i saksbehandlingen (og i så fall hvilke feil)
- om anken gjelder inndragning
- om du krever ny behandling av erstatningskrav
- om du krever ny behandling av andre sivile krav som nevnt i [straffeprosessloven § 3](#)

Videre bør du nevne:

- nye bevis som du vil legge fram
- hvilket resultat du ønsker

Hvis du krever ny behandling av erstatningskrav eller andre sivile krav nevnt i [straffeprosessloven § 3](#), må du oppgi:

- om anken gjelder hele avgjørelsen
- hvilket resultat du ønsker
- feilene du mener har skjedd
- hvorfor du mener det er gjort feil (både faktiske feil og rettslige feil)
- bevisene du vil føre

Hvordan går jeg fram for å anke?

En advokat eller forsvarer kan gi deg råd om du bør anke, og hjelpe deg med å skrive anken. Du kan også få hjelp til å skrive anken i tingretten, hos påtalemyndigheten eller av noen som jobber i fengselet. Du må selv underskrive på anken.

- Du kan levere anken *skriftlig* eller *mundtlig* til tingretten der du fikk dommen
- Du kan også levere anken til påtalemyndigheten, for eksempel politiet eller statsadvokat
- Er du i fengsel, kan du få hjelp av noen som jobber der til å sende inn anken

Jeg var ikke i rettssalen da saken min ble behandlet

Er du dømt i en straffesak, men var ikke tilstede da saken din ble behandlet? Da kan du be om at saken blir behandlet på nytt. For å få en ny behandling, må du forklare hvorfor du ikke kunne komme til rettssaken, og hvorfor du ikke meldte fra i tide. På samme måte som ved anke, må du levere inn kravet om ny behandling innen to uker fra du har lest eller hørt dommen.

Når skal jeg sone?

Når dommen er endelig behandlet (rettskraftig), vil politiet sende den til Kriminalomsorgen, som sender deg innkalling til soning. Dette gjelder alle typer straff.

- Er du dømt til fengsel, får du innkalling en minst tre uker før du skal møte fram til soning
- Hvis du har spesielle ønsker om når du skal sone, må du fortrest mulig ta det opp med Kriminalomsorgen.

Kan jeg sone hjemme?

Har du fått en ubetinget fengselsstraff på under seks måneder? Da kan du søke om å få sone hjemme med elektronisk kontroll (fotlenkesoning). Hvis du er aktuell for en slik soningsform, vil Kriminalomsorgen sende deg informasjon og søknadsskjema.

Kan jeg sone på institusjon?

Har du fått en ubetinget fengselsstraff på under ett år? Da kan du søke om å få sone straffen i en institusjon, som for eksempel gir deg:

- behandling av rusproblemer
- behandling av psykiske lidelser
- spesielle former for omsorg eller attføring

Du må ha et reelt behov for slik behandling, og du må ha en behandlingsplass. Mer informasjon og søknadsskjema får du hos Kriminalomsorgen.

Hva er betinget fengselsstraff?

Dersom du har fått en dom på betinget fengselsstraff, betyr det at soningen er utsatt i en prøvetid. Hvis du ikke gjør noe straffbart i denne prøvetiden, slipper du å sone i fengsel. Hvis du gjør noe straffbart i prøvetiden, kan retten bestemme at du likevel skal sone hele eller deler av fengselsstraffen.

Det kan også være andre vilkår i dommen, som å gjennomføre Narkotikaprogram med domstolskontroll (ND) eller et program mot ruspåvirket kjøring (RK). Her gjelder også det samme: Hvis du bryter vilkårene, kan retten bestemme at du må sone hele eller deler av straffen likevel.

Hva er samfunnsstraff?

Er du dømt til samfunnsstraff? Det betyr at du skal gjøre samfunnsnyttig tjeneste, delta i et program eller annet tiltak i et bestemt antall timer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du gjør noe straffbart før du er ferdig med samfunnsstraffen, eller bryter andre regler for samfunnsstraffen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Bot

Er du dømt til å betale bot? Den må du betale innen en tidsfrist. Hvis du ikke betaler innen fristen, kan du få trekk i lønn. Boten kan også bli krevet inn ved hjelp av tvang. Går ikke det, kan du bli innkalt til å sone straffen i fengsel i stedet. Du kan søke om å få gjøre bøtetjeneste (samfunnsnyttig tjeneste) i stedet for å betale boten.

Hva er ungdomsstraff?

Er du dømt til ungdomsstraff? Da blir saken din sendt til Konfliktrådet, og du får en innkalling til et såkalt *stormøte*. Her blir det forsøkt å lage en *ungdomsplan*. Hvis dere ikke blir enige, sendes saken tilbake til domstolen. Da vil retten bestemme om du skal sone hele eller deler av straffen i fengsel.

Hvis du gjør noe straffbart før du er ferdig med ungdomsstraffen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel. Det samme kan skje hvis du bryter andre vilkår i ungdomsplanen.

Mer informasjon

Har du andre spørsmål, kan du kontakte fengselet, friomsorgskontoret eller ND-senteret du er innkalt til. Mer informasjon om soning, straff og alternativer til fengselsstraff finner du på www.kriminalomsorgen.no. Se også *straffegjennomføringsloven* om de ulike former for soning. Den finner du på www.lovdatab.no.